

Лабораторија : **СООБРАЌАЈ И ТРАНСПОРТ**
Факултет : **Технички факултет - Битола**
Универзитет : „Св. Климент Охридски“ - Битола
Одговорно лице : **ред. проф. д-р Кристи БОМБОЛ**
E-mail: Kristi.bombol@tfb.uklo.edu.mk

1. Примена на лабораторијата (опис):

Образувањето на сообраќајно-транспортни професионалци на линија со меѓународно признати норми и стандарди претставуваше главниот мотив за основање на современа лабораторија со одржлива софтверска и информатичка опрема.

На Технички факултет – Битола се отвори Лабораторија за Сообраќај и транспорт (2012 год.) којашто се состои од: десет (10) моќни работни станици на коишто е инсталирана софтверската Програма за симулација на сообраќајни незгоди - PC-Crash 8.2 Expert 3D (A Program for the Simulation of Car Accidents - PC-Crash) (од Владата на РМ), стручна библиотека, наставни помагала.

Досегашните лиценцирани софтверски пакети за: микро и макросимулации на сообраќајните токови (PTV Vision – VISSIM & VISUM), анализа на перформансите на крстосници (SIDRA), анализа на трошоци и добивки за транспортните корисници (TUBA), проектирање на паркиралишта (ParkCad) (пред добивање на Лабораторијата), исто така се инсталираа на работните станици.

Главната целна група се однесува на студентите кои се заинтересирани за сите три циклуса на високо образование во полето на сообраќајот и транспортот. Во таа смисла, потребите и интересите на ТФБ се дефинирани како:

- Добивање најново, добро управувано знаење низ студиската програма според високи образовни меѓународно признати стандарди
- Добивање мултимодално во перспектива, мултидисциплинарно во приодот и мултисекторско во примената на сообраќајно-транспортното инженерство
- Оспособеност за примена на техниките на инженерството, на урбаното и регионалното планирање, на управувањето, на економијата и на останатите дисциплини во решавање на сообраќајно-транспортните проблеми применувајќи информатичка опрема
- Добивање водечка улога во интерпретацијата на човечките транспортни потреби и желби кон другите професии
- Подготвеност за пазарот на труд и за меѓуинституционална подвижност во рамките на земјата, во регионот и во странство.

2. Лабораторијата се користи за:

- Настава на прв, втор и трет циклус на академски и стручни студии (механика на удари и судари, планирање на сообраќајот, автоматска обработка на податоци, микро и макросимулации во сообраќајот, интелигентни транспортни системи)
- Истражувања од областа на безбедноста и управувањето на сообраќајот, особено во рамките на вториот циклус (академски и специјалистички студии) и на третиот циклус на студии.

- Соработка со приватни/државни компании од областа на сообраќајното проектирање и на вештачења на сообраќајни незгоди.

3. Какви научно истражувачки и апликативни проекти може да извршува Лабораторијата?

- Истражување и проектирање на нови симулациски модели за анализа и обработка на податоците од сообраќајни незгоди
- Проектирање адаптивни системи за контрола на сообраќајот
- Анализа и реконструкција на сообраќајните незгоди
- Симулации на сообраќајни незгоди со различни учесници и за разни видови незгоди
- Добивање наоди, стручни мислења и експертизи на сообраќајни незгоди
- Одржување на кратки курсеви за вршење експертизи и реконструкции на сообраќајни незгоди
- Специјализација во доменот на експертиза на сообраќајните незгоди
- Проектирање на акциски програми за подобрување на безбедноста во сообраќајот
- Сообраќајно проектирање
- Микросимулации и макросимулации на сообраќајните токови како основа за изработка на сообраќајни студии и проекти
- Економски анализи во транспортот

Лабораторијата за Сообраќај и транспорт соработува со следниве научни институции и потенцијални корисници на Лабораторијата:

- Универзитет Загреб, Факултет за сообраќајни науки - Загреб
- Универзитет Љубљана, Факултет за градежништво и геодезија, Институт за сообраќајна техника - Љубљана
- Универзитет Марибор, Факултет за градежништво – Марибор
- УКИМ, Машински факултет – Скопје
- Универзитет во Нови Сад, Технички факултет – Нови Сад
- Универзитет во Белград, Сообраќаен факултет – Белград
- Заводи за вештачење во МК
- Локални самоуправи во МК
- Консултантски фирми во МК
- Судови во МК
- Агенции за вештачења во МК
- Истражувачи (дипломци, магистранди, докторанди) (домашни и странски државјани)